

מסורת הש"ס

אף על פי פרק חמישי כתובות

נו.

עין משפט
גז מצינו

בב א"ר מ"י פ"ו מהלך
זוהי הלכה א"ר פ"ו
ע"פ כ"ב טושי"ע ח"מ פ"ו
רמז ספ"א א:
בב א"ר מ"י פ"ו מהלך
א"ר מ"י פ"ו מהלך
ע"פ מ"ה טושי"ע א"ר פ"ו
נה ספ"א א:
בב א"ר מ"י פ"ו מהלך
א"ר מ"י פ"ו מהלך
פ"ו מהלך
א"ר מ"י פ"ו מהלך
בב א"ר מ"י פ"ו מהלך
א"ר מ"י פ"ו מהלך
ע"פ מ"ה טושי"ע א"ר פ"ו
נה ספ"א א:
בב א"ר מ"י פ"ו מהלך
א"ר מ"י פ"ו מהלך
פ"ו מהלך
א"ר מ"י פ"ו מהלך
בב א"ר מ"י פ"ו מהלך
א"ר מ"י פ"ו מהלך
ע"פ מ"ה טושי"ע א"ר פ"ו
נה ספ"א א:

תוספות ר"ד

צריך לומר כתובות שמש
דבקינן ובמורה פ"ב א"ר
ג"ל כתובות אבל מיהו א"ר
נמי צריך לאמרו כ"י
כדאמרין בבא:
[וכי] אמר ר"ד א"ר
ה"ל כדא"ר ואע"פ דר"ד
לית דאמר ל"ד דין דאין
כדא"ר כ"י: בעי דבין
ונכנס לחופה ולא נבעלה
סוה חיתת חופה קנה
או חיתת ב"א קנה,
בעי ר"א נכנסה לחופה
ופריסה נדה מוה"ו מאמרין
כתובות לו התקבלה סמך
מנה ולאכלנה מנה והיא
כתובות לו התקבלה סמך
ג' וכו' ר"ס אומר כל
הפחות לבתולה פסאיתם
לאלמנה מנה ח"ו זה
בעילת זנות קפ"ד וזה
דבהרי"א אומר לפחות
לבתולה פסאיתם כ"י
שלא יעבור על תנאי
כ"י אבל בענין על ע"י
תתבאר פותר שכתובות
מאיתם זו והיא כותבת
לו שומר שהתקבלה מנה
ור"ס סבר אפי' ע"י
תתבאר אסור לפחות:

אמר רב יצחק בר אבדימי משום רבינו. פירש הקונטרס רבינו
רב וקשה דל"כ תקשי מהכא תתמיס דרב הוא דלמך
כ"א בן עזריה לכן נראה דרבינו היינו רבי ורב יצחק בר אבדימי
דהכא הוא רב יצחק בר אבדימי הקדמון שהיה תלמידו של רבי
כדלמירין בפרק כירה (שם דף מ:)
אמר רב יצחק בר אבדימי פשט אחת
נכנסתי אחר רבי לנית המרתך והוא
היה רב של רב דלמירין לרב כלל
בפרק כל הנשאר (חולין דף ק: וס:)
ומדות בפרק המוכר את הספינה
(נ"ב דף פ: וס:) **רבי יוסי אומר**
יכתוב שובר. פירש הקונטרס משום
דלא מרעין כח המלוה לגבות ממון
שני ולא פירש לפי התקנה דגט פשוט
(שם דף קט:). דקאמר חסד דטעמא
דרבי יוסי כדי שיוק לפורעו:
בששוברתה מרחיבה. וא"ת
ולרבי יוסן דלמך (שהטוען אחר מעשה
ב"ד לא אמר כלום מה מועלת יש
במה שנכתב השובר בתוך הכתובה
היא טעמין הכתובה ומפקח ע"י
היטומא וגביה מאתים וי"ל כגון
שהביאה עמה נדוניה והיא כתובה
בכתובה דלא לא טעמין הכתובה דל"כ
היתה מפקדת יוסן ועוד י"ל דנמקום
שכותבין כתובה א"ר אפילו נמקום
שאין כותבין יש עדים שכתב לה
איהו יכולה לגבות כלום אפילו מודה
שלא פרע לה עד שתיא כתובה כיון
דסבר דאין כותבין שובר האולי ויכול
לגא לדי הפסד אם יפקיד שובר
וכ"ת היא תשרוף הכתובה בפני
עדים דל"כ אותן עדים ידעו מה היה
כתוב בה דל"כ הא"ר ע"י שמשפיע
כתובה מה יודעין אם כתובה
היתה אם לא ראו מה היה כתוב בה:
מעמא דכתבה ליה הא ע"ז פה
א"ר וליכא למימר מלי כותבת אומרת
כדלמך בסמוך מאי כותב אומר
דע"כ דווקא כותבת נקט דהא פליג
ארבי יוסי דלמך רשאי בנכריה
ללקמן: **הרי זו מקודשת ותנאו**
בב"ל. ע"כ נדכפליה לתנאי איירי
דלמך לה אם אין לך עלי שאל כמות
ועונה הרי את מקודשת ואם לאו לא
תהי מקודשת מקדאדך לקמן דטעמא
דר' מאיר דתנאו בטל משום דמתנה
על מה שכתוב בתורה וא"ל לא כפיל
לתנאה תפיק ליה דתנאו בטל לרבי
מאיר משום דנשי תנאי כפול כדלמך
בבאומר (קדושין פ"א וס:) ויחזיקה
אם כן אמאי היא מקודשת הכי התנה
בפירוש שאם יהא לה עליו שאל כמות
ועונה שאינה מקודשת ואין לוומר דלך
מקודשת לפי שמקדשה ע"מ שתמחול
לו והרי מחלה אלא דאין מחילתה
מחילה דהא תנאי בפרק ב' דמיר
(דף יא. וס:) הריני מיר ע"מ שאשסה
יין ואטמא לתמים הרי זה מיר ואסור

אלא תרווייהו. רב ורבי נתן: משום רבינו. רב: וסלסה למעשה
כו'. הש"ס קא פסיק שכן נמנו וגמרו בני הישיבה: מסו. לרבי
אלעזר בן עזריה: **ופירסה נדה**. ופירש ממנה ומת: יחליף.
יכתוב שער אחר כדי מוח הנשאר ויקרע הראשון ולא יכתוב שובר
להרע כח הלוח שיתפרך לשמור שובר
מן העכברים: **רבי יוסי אומר יפסוד**
שובר. ולא יחליף להרע כח המלוה
למחול שעבודו מומן ראשון: **כשזכרס**
בסופה. בתוך הכתובה עלמה יכתוב
השובר והיא אמרה בפניו התקבלתי
חיה דטעמא מאי אמר רבי יהודה
אין כותבין שובר משום דלא יאטרך
לוה לשומרו מן העכברים דאי מרקב
הדר האי וגבי שטריה כוליה הכא
ליכא למיחש להכי: **אפי' תימא כו'.**
דנכחי שובר לא חייס רבי יהודה
לעכברים כי חסד דלויי חסד מופרע
פרעיה דלמך כו': **הכא ודאי יכ**
לס. בתמיה: **אבל על פה**. דהוא
לוי תנאה שבעמא לא הוי תנאה
דמתנה על מה שהעבירס בתורה הוא:
כדבר שבממון. שאר וכסות: ודאי
פירות. דנכסי מלוג: **דרבנן**. האי
דבעל אולגן תקנהא דרבנן היא ולא
עבוד רבנן חסד שיהא תנאו בטל
אם התנה למחול אפילו: **פירי**
פירות. אם כתב לה דין ודברים
אין לי בנכסך ופיריותיך אולם הוא
פירי פירות מוכר פירות ולוקח קרקע
שיהא לה קקן והוא אולגן פירות:
וקיימא

איתא מכאן ואילך ליתא ואלא מאי חופה חופה בלילה איתא ביממא
ליתא ולשמך ביאה בלילה איתא ביממא ליתא הא **אמר רבא**: אם
היה בבית אפל מותר הא לא קשיא אורח ארעא קא משמע לן דביאה
בלילה אלא חופה קשיא חופה נמי לא קשיא כיון דסתם חופה לביאה
קיימא אורח ארעא קא משמע לן דבלילה בעי רב אשתי נכנסה לחופה
ופירסה נדה מוה"ו א"ר יצחק לומר יחיתת חופה קונה חופה דחויא לביאה
אבל חופה דלא חויא לביאה לא או דלמא לא שניא תיקו: **רבי יהודה**
אומר רצה כותב לבתולה וכו': וסבר רבי יהודה דכותבין שובר
והתנן **מי שפרע מקצת חובו רבי יהודה אומר יחליף רבי יוסי אומר**
יכתוב לו **שובר** אמר רבי ירמיה כששוברתה מתוכה אביי אמר
אפילו תימא בשאין שוברתה מתוכה חסד ודאי פריעה דלמא
מירכס תברתא ומפיק ליה לשטרא והדר גבי יומנא אחרינא הכא
רדאי יב"ל מה מילתא בעלמא היא דאמרה ליה אי נשריה נשריה אי לא
נשריה איהו הוא דאפסיד אנפשיה בשלמא אביי לא אמר כרבי ירמיה
לא קתני שוברתה מתוכה אלא ר' ירמיה מ"ט לא אמר כאביי גזירה שובר
דהכא אטו שובר דעלמא מעמא דכתבה ליה אבל על פה לא אמאי
דבר שבממון הוא ושמעין ליה לר' יהודה דאמר דבר שבממון תנאו קיים
דתנאי **האומר לאשה הרי את מקודשת לי על מנת שאין לך עלי שאר**
כסות ועונה הרי זו מקודשת ותנאו בטל דברי רבי מאיר ר' יהודה אומר
הבכר שבממון תנאו קיים קסבר רבי יהודה **כתובה** דרבנן **והוכמים**
עשו חיזוק לרבניהם ויתר משל תורה הרי פירות דרבנן ולא עבדו להו רבנן
חיזוק דתנן **רבי יהודה אומר ילעולם הוא אוכל פירי פירות עד שיכתוב**
לה דין ודברים אין לי בנכסך ובפירותיה ובפירות פירותיהן עד עולם

בכולן מפני שמתנה על מה שכתוב בתורה והסם לא שייך לשניי הכי ואורי' דאי לאו דילפינן מתנאי בני גד ובני ראובן ה"א דשום תנאי
אין מבטל את המעשה ואפילו לא יתקיים בסוף המעשה קיים והשאל דילפינן מהסם דמתיא תנאי לבטל המעשה אמרין דדוקא כשאינו
מתנה על מה שכתוב בתורה דומיא דבני גד ובני ראובן שלא התנו על מה שכתוב בתורה וא"ת הא דתנן בפרק בתרא דמנחות ודף
קט. הריני מיר ע"מ שאכלנה בביית חונוי יגלה בביית המקדש ואם בלג בביית חונוי יאל ומפרס בנמרה היינו טעמא דהאי גברא
לשעורי נפשיה קא מכין אמר אם סגי בביית חונוי טרמא פירוש הלך אם רצה לגלה במקדש חל עליו מירות ואם אינו יכול אז אם אינו
רצה לטרוח אדעמא דמי לא נדר אכלא מלחא דלא הוי מיר והיינו פירוש יאל כלומר שלא חלה עליו הנדירות והשאלה אמאי והא מתנה
על מה שכתוב בתורה הוא דאין גילוח אלא במקדש וארי' דלא אמרין מתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל אלא היכא שמתכוין לעקור מה
היה כתוב בתורה אלא התם סבור הוא שיש מלח בביית חונוי כמו בביית המקדש ואין מתכוין לעקור את לן למילף מתנאי דבני גד ובני ראובן
וא"ת כיון דשייך מתנה על מה שכתוב בתורה אפילו גבי ממון א"כ לא יוכל אדם למחול חובו לעולם על ידי תנאי שאם יאמר עשה עמי
היום וחזק מחול לך יהא מתנה על מה שכתוב בתורה מיהו מלוה לא חשבינן כמות בתורה דאפילו למאן דלמך (קדושין דף י:.) מלוה הכתובה
בתורה ככתובה בשטר דמי היינו דוקא כגון מקין וערכין ופדיון הבן דמשכנא לא הוי ממייצין להו אם לא שחייבתו תורה בפירוש אבל
מלוה כולי עלמא מודו דלא טרפא ממשעבדי דאיהי כהא מכה המורה דכנחא הוא שיש לו לשלם מה שלמה ממנו אבל קשה דלענין
מקין

(א) נכרסות ל: ימות מ.
(ב) לקמן פה: שבת פו. ויה
י. (ג) רב קע: ד) נעיל
טו: וסלסה: (ד) בית מ. נד.
קדושין י: רבי קשי:
(ו) וימתה ל: וסלסה:
(ז) לקמן פה: (ח) וסלסה:
(ט) וארי' דמי תנאי חוב.
דברים ואין זה תנאי כלל
שיתקיים התנאי למחול דלמך
מתנה על מה שכתוב בתורה
תנאי בטל והי כמו על מת
שמת לוקח דנשאר את
הסופים. ת"י.

הגהות הב"ח

(א) ב"י יחיד ר' חנינא קרא
קמה דר' יואל: רבי הכי
איתא פ"ס מלחא שפיר דף
ל' ע"ב:

מוסף רש"י

מי שפרע מקצת חובו.
מתנה בשטר מתיי ואילך
למישן פ' יחיד המלה
ויחזק על חוב. ר' יהודה
אומר ויחזק. ויקרע אותו
השטר ויכחול לו שטר אחר
לפי השטן הנשאר ממנו
ראשון. ר' יוסי אומר
יכתוב לו שובר.
וישמענו הנה (דברים
ב' פט.). על מנת שאין
לך עלי שאר. מוה"ו.
ורגוה. תשמיש. הרי זו
מקודשת ותנאו בטל.
דאין אדם מתנה על מה
שכתוב בתורה. והי קדושי
המעשה מעשה והתנאי
מתן דלמיה דמעשה
כלל תנאי דמי (שם סב.).
בדבר שבממון. כגון
שאל וכסות. וקמן למחילה
והרי מחלה. אבל טעם
שיהא נדר הטעם לא שיהא
למחילה (כ"ח וס.) וקדושין
י: טעם תשמיש מלה
היא ושמענו דטעם הוא.
תנאו קיים. הקדושין
קדושין וס' לה עליו טעם
אבל לא שאל וסות
והש"ס ב"ב שם. ויתר
משל תורה. יתר ממה
שעשה מורה לנכריה
(בבא קמא).

